

SZERKESZTOI IRODA:

Kölöczvári 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva
Éves előfizetésre 16 frt. Negyedévesre 4 frt.
Helyi előfizetésre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat követő napokon.

Kéziratok nem adathak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzpénz-utca 38. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyászok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitott cikkeket

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kultúregyletnek:

Miklós ur egy fel-
adásra tiszta jövedelme ké-
re a Korondi fürdőről 10 frt — kr.
Hozza tagsági díjban 1887.
Évre befizettek:Miklós Madarasi János 2 frt — kr.
M. Madarasi János 2 frt — kr.
Gyimesi Gergely 2 frt — kr.
Madarasi János tanuló 2 frt — kr.

Összeg: 18 frt — kr.

Ez adva az eddigi kimu-
tatás 4319 frt 99 kr.

Együtt: 4337 frt 99 kr.

A mi külön olajjaink.

Erdély bércei között él egy nép-
ség, mely azt akarja elhíttetni a vi-
lággal, hogy ő közvetlen leszármazottja
a nagy római nemzetnek és elvitázhata-
lan jussa van holmi régi származás ősz-
tes előjogainak élvezetéhez.Azt állítják ez a föld, már mint
Erdély, sőt Magyarországból is egy da-
bó t. i. a Maros és Tisza köz-ösbirtok-
nok; ők valának az első foglalók (?)
jussuk van ehhez a teritoriumhoz.Hiába bizonyították be oknyomozó
kutatók alapján európai tekintéllyel
tudósok, hogy ez a föld, melyen
magyar, szász és oláh lakik, tiszta ma-
gyar szerzemény, magyar foglalás, s
hogy oláh és szász ide csak beült
erre kedvező körülmények között,
már mindezt nem használt semmit, ők
most is úgy beszélnek erről az orszá-
gról, mint oláh birtokról s azt han-
gatják csodálatraméltó bátorságával
a nagyotmondásnak (a hazugság és ámi-
ta superlatívusa) hogy itt ők vannak
itt és mi — már mint a magyar
nemzet — az ők szerzeményüket (!) csak
bitorolják.És úgy látszik, tetszik nekik ez a
munka, mert ugyancsak gyakran sze-
mek vele a világnak vig perczeket.
Ezek az urak minden jelenségben,
melyben a magyar ész, akarat és kéz
nyoma felfedezhető — jogserelmet lát-
nak, megtekinthetik a lelkük fájdalommal
valóan arra gondolnak, hogy e ha-
zaszokban nem úgy alakul az élet sorja,
hogy ők óhajtanak elrendezni.Egy szóval: különleges állást fog-
nak el az államban, talán még kü-
lön státust is alkotnak a státusban,
melynek előjogait dokumentálhassák
gyengébbek előtt. Magyar köz-
nyomozás, törvénykezés, nevelésügy
nek mind nekik szerint való, mertezen intézményekben a dirigens faj a
magyar juttatja érvényre a maga aka-
ratát, tekintet nélkül a különleges állást
vitató oláhokra.Igen természetes, hogy a viszo-
nyokkal megalkudni nem hajlandók és
állandó harczban állanak az államal-
kodó és fenntartó nemzettel — a magyar-
ral, csak az a vigasztaló, hogy ezt a
harczot a papirosra folytatják, még
pedig csak néhányan közülük az irástu-
dók fájából.Ezért tehát nem sok okunk van
komoly számba venni időnként meg-
megülő kirohanásait, és egyáltalán
nem állhat be annak szüksége, hogy e
fészkelődésekkel szemben a magyar ál-
lam vagy társadalom erősebb ak-
ciót kezdjen e provokatív jellegű, de
különböző merőben jámbor természetű
mozgalmakkal szemben.Álomlátók és képzeldők ellené-
ben sem a védekezésre, sem az erőle-
sebb megtorlásra szükség nincsen. Ez
az állam, melynek köteleiében élnek
tekintet nélkül faj és felekezeti külön-
bözökre egyként szolgált igazságot,
nyújt előnyöket és biztosít védelmet e
haza összes lakóira nézve, s arról alig-
ha tehet, ha akadnak népelemek, a me-
lyek csak az elégtelenségben követ-
keztesek, az álmólátásban gyakorlottak
és a fészkelődésben mesterek.Ezekkel az elemekkel szemben —
már mint néhány erősebb irástu-
dóval — nem veheti fel a domináns faj
a küzdelmet már csak azért sem, mert
a harcz melyet provokálnak öntudat-
lan, a harcz modor, melyet követnek
a komolyság és beszámíthatóság min-
den feltételének hiányában szenved és
mint ilyen hasonló fellépésre egyálta-
lán nem szolgálhat okul.Ha ennek dacára olykor mégis
kénytelenek vagyunk velük — már mint
a fészkelődő elemekkel foglalkozni, azt
csak azért tesszük, hogy a külvilág ne
vonjon következtetést a magyar állam
és társadalom törekvéseiről ily egyol-
dalu tájékoztatások alapján.Sokszor volt alkalmunk kimutatni,
hogy az oláh irástudók komoly kritika
alá egyáltalán nem vehető kifakadásai
semmi elfogadható alappal nem bírnak
s hogy különösen ama sokat hangoz-
tatott ősjogok a történelem csalhatlan
tanítása szerint soha sem léteztek az
ők számukra, s azokra hivatkozni csak
ugy lehet, ha már bizonyítottan elismert
tények szándékosan hamisítatnak meg.Legújabbban erősen neki rontanak
az E. M. K. E. közgyűlése alkalmá-
val tervezett kirándulásnak, s nyíltankijelentik, hogy ők a kultura aposto-
lait, már mint a leránduló írók és mű-
vészeket, egyáltalán nem fogadják sze-
vesen, mert ők oláhok akarnak marad-
ni ezen a földön, a melyen otthon
csak ők vannak.Hát mi feljegyezzük az oláh irás-
tudók e szívélyes nyilatkozatát, s al-
kalmilag majd magyarázatokkal is szol-
gálunk a vendéglátás nemzetközi jelen-
tőségéről, addig olvasóink épülésére re-
produkáljuk a „Tribuna” egy újabb
cikkét, mely eképen szól:„Nincs szó róla, a „műveltek” között,
kiket Budapestről várnak, kevesen vannak
a látni és tanulni jávók; legtöbbén azért
járnak, hogy lövegt változtassanak s hogy
elöltésük az időt, mindazonáltal lesznek a
résztvevők közt oly emberek is, kik látnak
szemmel, kiknek az igazság inponál. És
sokan ezek közül észrevesznek itt Erdélyt
s ábrándjaikat letéve fognak visszatérni.Mert bármilyszintű legyen a szeműveg
melylyel az E. M. K. E. dolgokat velük
láttatni akarja, senki sem közelíthet a Kár-
pátok hegyeihez a nélkül, hogy ne érezze,
hogy egy egészen más társadalmi légkörbe
jut, mint a magyarországi. „Nyugat felől
jőve, mi oláhok, midőn Nagy-Várád vagy
Szeged felé közeledünk, könnyebben kezdünk
lélekzen, mert érezzük, hogy e helyeken
egy ránk néző kedvezőbb élet létezik
kezdődik a midőn a közeledő hegyekről a
szél fuvalatát érezzük, önkénytelenül kitör
felkiáltásunk: „Itthon vagyunk.”S ha könnyebben lélegzünk mi, látván
a román ekéje által huzott barázdát, végkép
nehezen fogunk lélekzeni azok, kik azt az ab-
szurd illuziót ápolják magukban, hogy el va-
randelve, hogy a föld valaha magyarrá le-
gyen.Igen, kétségtelenül súlyos kell hogy
legyen az érzés, mely ez emberek szívét el-
fogja, midőn látják, hogy órák telnek és
napok mulnak utokban, anélkül, hogy na-
gyobb magyar tömeget találjanak, s úgy
lelik, hogy jobbra és balra az oláh töme-
gek tömöröbbek s egyre hozzájárultatlenebbek
lesznek a szellemre nézve, melyet Budapestről
és Kolozsvárról ápolnak. De hogyha terhes
is az érzés, egyszerűsminde egészséges is. —
Mert képtelenség, hogy számbavehető em-
berek lássák a tényt a nélkül, hogy ma-
gokba ne törjenek, s hogy végre arra a
meggyőződésre ne jussanak, hogy végzetes
az irány, melybe a magyar társadalom ma-
gát ragadni engedé.Azért jól teszik, hogy jönnek, kik
jönnek, mert lesznek közöttük elegendő, kik
észrevesznek ez országban (Erdély), mely-
nek szép jövője van, ha jelene oly szomorú
is.Az E. M. K. E. hadd fogadja, hadd
tisztelje meg őket s hordozza, a mintakarja hadd siránkozzék nekik az eloláho-
sodás nagy veszélye ellen s hadd kérje a
„segélyt” az „anyaállamtól” a magyar nem-
zet, „exponált őrszeme” javára: mi csak
oláhok maradunk s Magyarország minden se-
gélye egy helyre gyűjtve, sem elegendő, hogy
visszatartsa az oláh életet e területen. A ki
jönni fog, akarva nem akarva, ezt fogja
megtanulni.”

Politikai hírek.

Uralkodók és Vilmos császár találko-
zása. A király, mint Bécsből jelentik, e hó
6-án reggel utazik el Ischlból, hogy G-s-
teinban Vilmos császárral találkozzék. A
király kíséretében lesznek Paar főhadsegéd,
a szolgálattevő szárnysegéd, a katonai s a
kabinetiroda egy hivatalnok, s a szolgál-
tató személyzet. A király, mint a tavaly, ez idén
is a Straubinger-szállodába fog megszállni
s még 6-án délután Vilmos császárt meg-
fogja látogatni. Hír szerint a király 7-én
Kreuthba utazik, hogy az Angliából visz-
zatérő királynét fogadja; de ha Vilmos
császár csak 8-án hagyja el Gasteint, a
király is egy nappal tovább marad ott.A kötelező polgári házasság. Bécsi la-
pok azt ujságolják s budapesti német kor-
mánypárti lapok utánnyomatják, hogy a
Tisza-kormány törvényjavaslatot készít elő
a kötelező polgári házasság behozataláról (?).
Az igazságügyminiszterium, egyetértésben
a bel- és kultuszminiszteriummal, az erről
szóló törvényjavaslatot már is kidolgozta
volna.

A deés-aknai botrány.

(Ajánlva Jucho Ferencz b. tudósos urnak
M. Újvárt.)A deés-aknai fogadást úgy hívják,
hogy Szász Károly. Főnöke e hat
gyermekes családapának: Voith Ger-
gely, Deesen. Szász K. fogadós 1885.
óta tartja albirletben a deés-aknai fo-
gadót, s ez idő alatt botrányos csalás
nyomára jött, mely a deés-aknai bá-
nyánál esztendőök óta rendszeresen üze-
tik az államkincstár rovására.Gyűlöletes dolog a hasonló botrá-
nyokkal való foglalkozás, de bűn titok-
ban tartani minden oly dolgot, mely
az állam megkárosítása mellett a köz-
nép morális indulatait is megmérgezi.
Nyilvánosságra hozzuk tehát a deés-
aknai ügyet a maga száraz valóságá-
ban, kijelölve egyuttal a módot is,
melynek segélyével a gyanúsított hiva-
talnokok magukat a közvélemény előtt
tisztázhatják, feltéve természetesen, ha
erre képesek.

Ime:

Szász Károly fogadóhoz be-bejá-
rogattak a deésaknai bányában alkal-
mazott munkások, s immár huzamos
időn keresztül rendesen arra unszolták,
hogy tegyen jelentést arról a vissza-
élésről, mely a felőrök részére kiutalt
pénzekkel történik. Ez emberek részé-
re ugyanis több pénzt utalnak ki,
mint a mennyire megdolgoz-
nak, s a többletet aztán mindig
visszakérlik.A fogadós meghallgatta a súlyos
vádát, de miután tudta, hogy a mun-
kások jobban félnek bányatisztjeiktől,
mint az Istentől, gondoskodott róla,
hogy a vádat idegen tanúk is hallják.
E tanúk aztán írásba foglalták a hal-
lottakat, s saját aláírásukkal hitelesítet-
ték a vádat. Ez írott bizonyítványok
birtokában a fogadós elhatározta, hogy
a kincstár rovására folytatott bűnös
üzelmeknek egyszersmindkorra véget
vet. Azonban igénytelenebb ember volt
annál, semhogy agitatója a kívánt
eredményt meghozta volna. Elnyomták
felülről, elvették a kenyerét, s alapjá-
ban megtámadták existenciáját. Ez újabb
bűn (mely közéletünkben — fájdalom
— közönségesebb lett a rothadásnál) a
nyilvánosság ítélőszéke elé tartozik,
miért is minden megjegyzés nélkül
ezennel odavisszük.

A tény ez:

Szász Károly először a deésaknai
sóbányahivatalhoz ment, s ott Pipner
József felőrnök elbeszélte a dolgot. A
felőrnök nem csinált semmit, hanem e he-
lyett beárulta (sic!) Szászt Herepei
Árpád bányatisztnek, ki az üzelmek
megakadályozása helyett, a Szász fo-
gadójába bejáró munkásokat riogatta
el onnan büntetéssel, s holmi apróbb
secaturákkal. A munkások természet-
esen meghunyászkodtak Herepei ur előtt,
kinek kezében a munkakiosztás és szá-
monkérés hatalmas fegyvere állt ren-
delkezésére. Szász azonban mégis el-
ment hozzá. A bányatiszt pedig, ki ren-
detlenül jár a bányába, s a munkáso-
kat igen sok esetben magának dolgoz-
tatja, — egyszerűen kiutasította.Szász nem engedett. Elment egy
másik hatalmassághoz: Svajtzer Sándor
bányanagyhoz és annak adta elé a
dolgot. Svajtzer ur azt mondta, hogy
igen is, szegény ember, jól tetted, hogy
a kincstár pénzének megőrzésében fára-
dazol, majd nyíltan sőt a visszaélést,
ne félj semmit. Meg is cselekedte, még
pedig olyanformán, hogy elutazott Deés-
re, s ott Szász főnökének Voith Ger-
gelynek azt ajánlotta: vegye el a bér-
letét Szásztól, mert ha nem teszi ki

AZ „ELLENZÉK” TÁRCÁJA.

1887. augusztus 2.

Útközben.

III.

Három — Canal grande, — A Mark tér. — Pia-
za — Campanile. — Palazzo ducale. — Sohajok hid-
a — R. Instituto Belle Arti. — A templomok. — A
szentek műalkotta. — San Lazzaro szigete.)Finnétől 14 órai utat megtéve, a la-
pok regényes hazájába, legfényesebb kö-
zség volt fővárosába — Velenczébe ér-
tek, azon helyre, hova a jelenlegi nem-
zetek csak azért mennek el, hogy meg-
nézzék a régi multnak beszédes emlékeit;
mert tény, hogy Velenczének élénkséget ma-
r meg csak a minden időben ott talál-
ható idegenség kölcsönöz; — mindig sok ide-
gen lapdaja itt úgy a Mark tér, mint a
nagy istentit trachyt koczkáit!De van is mit keresnem itt az idegen!
A maga nemében egyetlen, „ezüstpökön
fűtött város” kellemes benyomást gya-
korol az ott megfordulóra, mert megleve-
sen itt a lélek a sok műemlék látásán és
szemlélésén képzelt az itt összehalmozva
súlyos értekezéseken, kivált akkor, midőn
a „Canal grande” n. e. 45—72 m. széles,
álmélról északnyugatra festői kettős ka-
nyattal higgyőző uton hajóznak körül e
város.A város legszebb részét a Szent-Márk-
képezi, hol is százával röpöknek ide s
oda a Mark-téri galambok, melyek külön-
képen alati álló és e ezlára letett alapít-
mányok gondoztatnak. Hosszu, négyzetes
teret, melyet márvánnyal kövezett pom-
pás épületek szegélyeznek. Ezzel összeköt-
tetlenül áll a Piazzetta, vagy a kis Márkus
tér, mely a tengerig nyúlik ki, ezen utób-
bitérnek déli részén pedig két szép granit
oszlop áll az egyiknek tetején egy szárnyas
oroszlány bronzból, a másikon pedig a vá-
ros védszentjének márványszobra.E két tér sarkán pedig a majdnem
100 méternyi magas négyszögű torony a
„campanile” emelkedik, melyről szép kilátás
nyílik a város és környékére elannyira,
hogy innen Padua városának körvonalait is
lehet látni. Figyelemre méltó az ezzel szem-
közt álló, nem régiben restaurált márvány-
homlokzatú és érdekes óra-művű torony is.Azonban a műemlékek legszebbikét a
byzantici stílusban 976—1071-ben épült
Marktemplom képezi. Pompás főhomlokzatá-
val, öt széles bejáratjával és arany alapon
nyugvó tarka mozaik képeivel mindjárt
megragadja a figyelmet.Ettől nem messzire a dogék palotája
(Palazzo ducale) terül el, már-goth stílus-
ban építve, Calendaris Filipp tervei szerint.
Régen a dogék székhelye, később az osz-
trák kormányzó lakása volt: ma pedig
muzeumot láthatunk a pompás termekben.
„Az oriasok léposóján” haladunk fel
a palotába, melynek 11 roppant terme kö-
zött legszebb a nagy tanácsterem, mely
most a 130 ezer kötetnyi és 10 ezer dr.
kéziratu Szent-Márk könyvtárt foglalja
magában. A kéziratok között Galilei, Tor-
quato Tasso, Dante stb. kéziratait is mu-
tatgatják. Az egyik teremben pedig látható
egy, paradiosomi jelenetet ábrázoló fest-
mény, mely terjedeleme nézve a világ leg-
nagyobb festménye.A dogék palotájából az államfőházba
vezető uton a sohajok hidja, (ponte del sospi-
ri) vezet, azon kis hid, melyen az elitelt
keresztült haladva örökre búcsút vett a vi-
lágától.Egyike a legérdekesebb megtekintendő
helyeknek a R. Instituto Belle Arti, vagyis
a szépművészeti csarnok. Tizennégy győ-nyűrt teremben az olasz festő és szobor-
művészet legszebb remekeit bámulják itt. Titian,
Canova, Varotari, Andrea, Ribera, Ponteleon,
Robusti, Venetesi művészi alkotásai vannak
itt elhelyezve s kivált a bibliai festmény
képek a legszebb eredeti alkotásokat tünté-
tik elő.Gondolunkba elhelyezkedve, innen a
templomokat nézzük meg. Első pedig első
sorban a közelhekvő Prati templomot, hol
Titian gyönyörű Madonnája és Canova sirja
vonja magára a figyelmet; ezután a San-
Paola templomot, hol mintegy 46 dogének
eltemetett helyét művészi kivitelű síremlék
jelzi, a pompás festményekben gazdag „San
Francesco della Vignát, a kupolás fehér má-
rvány „San Giorgia Maggiore”, a genai és
carrarai márvány Jesuista templomot, Lo-
yala Ignátz mesteri szobrát és a „San
Giacomo” nevű és Velencze legrégebb tem-
plomát.De ha már itt vagyunk, fel kell ke-
resnünk „a velencei nemzeti műkiállítás” is,
melyet május elején nyitottak meg az olasz
király jelenlétében. A „Giardini Pubblici”-
ben, a közteremben van rendezve e kiállítás
oly gyönyörű helyen, melynek e ezlára al-
kalmasabbat nem is lehet találni. Közel két
ezer festményt és több mint négyszáz szobor
mutatnak Olaszország fiatal művészei
itt, kik közül nem egy részint mesterének
hű utánzataiban, részint eredeti alkotások-
ban vivja ki magának a „művészi hírnevét.”A festmények között az olaszoknál mű-
vészi tökélyre vitt vallásos és történelmi
tárgy témát ez alkalommal keveset lát-
tunk, de sokat azon fajta képekből, mely a
mindennapi életből elcsúszott jeleneteket ábrá-
zolja és még többet a tájképekből, melyet
francia impresszionisták után induló fiatal
tájképfestők tettek ki közszemlére. A szobor-
művészet mintegy hat teremben vannak el-
helyezve és noha az olasz leleményességmindent elkövetett, hogy ügyes rendezés
által nem egy izléstelen alkotás szobort,
avagy egy ügyletlent keresztlívott alkotást
elrejtjen: mégis meglátszik, hogy a szabad-
kiállítás a festői megett messze elmarad.Azonban alig van hely a sziget-árok-
ban, melyet örömebbé keresnénk fel, mint
az „Örmények kolostorát”, a várostól mint-
egy félóránnyira fekvő „San Lazzaro” szige-
ten. Csendes magány hely ez, hova az el-
mélyedés és a magunkba szállás érzete nél-
kül alig lehet belépni. Istentől és nagytu-
dományú örmény szerzetesek laknak itt, kik
bámulatos vendég szeretettel kálauzolják az
idegent azon szobába, hol Lord Byron, az
angol nagy költője holnapokat töltött el
kölönt merengésben; a könyvnyomdába, hol
46 nyelven nyomtatnak: a létszáz éves
márványoszlopon nyugvó goth stílusú
templomba, melyet az év bizonyos napján
mindig felkeres Margherita olasz királynő;
örömmel vezetnek fel a toronyba, honnan
Velencze és vidékének szép panorámája lát-
ható. De legszívesebben mutatgatja a tiszte-
letreméltó Szarkiszian atya a muzeumot, mely
egyike e nemben a legszebbeknek; kivált
az itt elhelyezve levő és a világban legré-
gebb múmiaepidémia és indopirpiterkerek
valóban a bámulatérzetét keltik fel.Számos eredeti festmény és szobor, a
természettani és természetrajzi tárgyak, vá-
logatott gyűjtemények, régi könyvek eze-
rekre menő halmozva, egyetlen példányú
kéziratok, kifogástalan izléssel elrendezett
gyűjteménye a ritkaságoknak (keresztelő Já-
nos szobra Canovától; az utolsó örmény
kardja örmény felirattal; a XIII. századból
való művészi kivitelű evangéliumi könyv-
tábla; I. Napoleon nejának ékszei; szibe-
riai márványtörzsek; Jupiter feje üvegéből;
III. Napoleonnak gyönyörű arczképe, me-
lyet Alexander-Pharos 6 óra alatt készí-
tett; a különböző pogány népek bálványainak márványtánczatai, a föld minden népé-
nél használatban levő pénz és éremből ki-
állított példányok) mind olyan tárgyak,
melyek egyenként is megragadják a fi-
gyelmet.Hát még milyen kellemes a madarak
danzától zengő parkban időzni a télen nyá-
ron viruló magnoliák, mosolygó kínai ró-
zsák, cedrusok és oleanderek között és meg-
pihenni a nagy költő ültette fák árnyéká-
ban közel azon helyhez, hol most márvány-
medenczében aranyhalak uszkálnak ide s
tova...De elhagyjuk már e szigetet azon tu-
dattal, hogy e helyről az idegen mindig
kellemes emléket fog elvinni magával; azon
helyről, hova nem egy uralkodó család ten-
geses sarja látogatott már el, többek között
I. Lajos magyar király, kinek a szerzetesek-
hez írott költeményének utolsó versszaká-
ban a következőket olvassuk:„Aus der stillen Insel immer sendet;
Sich der Lichte Lebensvoll strahl;
Ewig sich erennend dir wie endet;
Welchen sieget, ewig überall.”

Dr. Gopcsa László.

Diána fegyelme.

A „Dora” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

XXXVIII.

(Folytatás.)

63

Ha baldokolnám maga nem tagadna
meg néhány perozot tölem — tehát ne ta-
gadja azt meg most se.A Diána szíve szerelemtől dobogott. Vá-
gyott karjaival kedvesét átölelni, s fejét a ke-
blére hajtva szerelmét megvallani. De Scars-
dale volt; — megerősítette magát ellene.

Kolozsvárt 1887.

onnan ezt az izgága embert, végképp eltírtja a fogadóból a hatalma alatt levő összes munkásokat. A kitélt Svajtzer ur maga kezdte meg a Szász nevet, ki a deésaknai sósfürdőnél mint felügyelő és pénztáros volt alkalmazva. E nőt a nagy úr kegyesen „felmentette állásától.”

Szász még sem engedett. Irt M. Ujvárra a főbányahivatalhoz, s alázaosan esedezett Juchó Ferencz bányatanácsosnál, hogy legyen szíves őt auditantián fogadni, hadd adjon elé a visszatekintéseket a maguk egész meztelenségében. Megkapta-e a kérvényt Juchó ur, nem-e, — azt nem tudjuk. Bizonyos csak annyi, hogy Szász egy fikarcnyi csöpp választ sem kapott.

De még most sem nyugodott. Eljött ide Kolozsvárra a pénzügyigazgatóság ságnál jelentést tett, kérelmezvén egyúttal azt is, hogy hallgassák ki őt Deesen, hadd bizonyítsa.

Junius 6-án azonban hirtelen fordulat állott be a dolgokban, Juchó Ferencz b. tanácsos egy ural Deésaknára érkezett — vizsgálatra. Hanem a helyett, hogy — mint ez a földkereség mindenütt természetes szokásban van — először a vádlót, Szászt, vonták volna felelősségre Juchó b. tanácsos és az „egy ur“ (ki zárjel között említve Herepei Árpád bányatisztnak komája). — Szászt csak a következő jun. 7-én délután 5 órakor hívták elé sulyos vádjá bebizonyítására. Szász meg is jelent el is ment tanuért, de azokból az emberekből, kik maguk unszolták előzőleg az akcióra — egyetlen egyet se talált elé...

Különös ugy-e? Nem kell azonban elfelejteni, hogy jun. 6-tól jun. 7-ig egy egész hosszú rapkóz van.

A 8-án reggel előhívott tanuk pedig mindent eltagadtak abban a külön szobában, honnan Szászt, mikor bement, kiutasították.

A vizsgálat be lett szüntetve. Juchó Ferencz b. tanácsost — úgy látszik — alaposan félrevezették.

Junius 13-án Svajtzer Sándor bánya nagy ur a fizetések kiadása alkalmával orláh és magyar nyelven szókolatot tartván, lelkőkre kötötte, hogy a melyik munkás a Szász fogadójába meri tenni a lábát 1.) három hónapig, 2.) mindörökké kicsapatódik a bányából.

Ez anyit tesz, hogy Szász fogadós pusztuljon el Deésaknáról.

Eddig van.

Szásznak azonban írott bizonyítványai vannak és vádját még most is fentartja. Kérjük tehát Juchó Ferencz b. tanácsos urat Maros Ujvárt, rendelkezjen el ez ügyben új vizsgálatot, s adjon alkalmat a vádlottaknak, hogy (ha tudják) tisztázzák magukat a vád alól.

Jelentjük egyúttal azt is, hogy ez üldözött, szegény, hat gyermekes ember, ellenkező esetben ő felségétől, a Királytól fog szeptember 23-án igazságot

könyörögni, s azt kétségkívül meg is fogja kapni.

Külföld rovat.

Bolgár trónválság.

A bolgár trónválság ügyében az a legújabb hír, hogy Koburg herceg elmegy Tirnovába, leteszi ott az esküt, új kormányt alakít és azután visszatér — Ebenhaltba, bevárva, hogy a hatalmak mit végeznek ez újabb fordulat szemből. E hír bár kaunosnak látszik, de rendesen jól értesült forrásból jelentik. Annyi bizonyos, hogy a bolgár regensék mindent elkövetnek annak kieszközölésére, hogy Koburg herceget a Bulgáriába jövetelre bírják. Bizonyára azt remélik, hogy ha a fejedelem egyszer lejön, akkor ott is marad. Battenberg herceg sem mondott le végleg a visszatérés reményéről; családja most e tárgyban tanácskozik sokat folytat.

Berlinben híre terjedt, hogy a császár kijelentette, miszerint nem fogadja el Koburg herceget.

A herceg szombaton Ebenhaltból Bécsbe érkezett s hír szerint néhány napot fog ott tölteni. Arra, hogy a herceg valahova elutazzék, még eddig semmi intézkedés nem történt, de úgy hallik, hogy augusztus 3-ig eldől, lemegye-e vagy sem mostanában a herceg Bulgáriába. Különböző Nacsevics bolgár külügyminiszter is Bécsbe érkezett s hosszabb ideig tanácskozott a herceggel.

Olaszország gyász.

Depretis, olasz miniszterelnök elhunyt. Olaszország határain túl is ózinte részvétet keltett, melynek a külhatalmak részéről Londonból, Berlinből, Bécsből és Párisból adtak az illető kormányok kifejezést. Olaszországban szintén méltóképpen gyászolják a jeles államférfi halálát. — Az olasz külügyi tározát ideiglenesen Crispi külügyminiszter vette át, de hogy végleg is megfogja-e ezt tartani, az eddig még nem bizonyos.

Stradellából Depretis szülő városából távirják, hogy a városi tanács vasárnapi ülésén tárgyalta a Depretis elhunytá alkalmából teendő intézkedéseket.

„Határozatba ment, hogy a város zászlója fél évig gyászfátyollal borítsák. A községi képviselőtestület valamennyi tagja testületileg vesz részt a temetésen. Depretis tiszteltére emlékszóbor fog felállítani, mely e célból a város 10,000 franczal nyitja meg a gyűjtést elhatározott továbbá hogy egy hónap múlva emlékművet állítsanak, és hogy Depretis lakóháza emléktáblával jelöltesse meg.”

Forrongó Franciaország.

A francia közvéleményt ismét párbaj dolgok tartják izgalomban. A legújabb párbaj hőse a hírhedt volt Boulanger tábornok a ki Ferry-re haragudott meg egy csipőse beszéde miatt és rögtön kihívta. A párbaj eddig bizonyára le is folyt már csak azt nem tudni mi az eredmény. Elég az hozzá, hogy Páris, a civilizáció városa állandó izgalom színhelye. Alig múlik el egyik szenzációs esemény nyoma, a másik Franciaország nagyobb dióségére.

Egy derék vállalat.

Az erdélyi gazdasági egylett és évi rendes közgyűlése indítványunkra hozott egyhangú határozatával megbizta az igazgató választmányt, hogy „kebelében a gaz-

dasági szakismeretek terjesztésére irodalmi szakszótályt alakítsa s utasítsa ezt, hogy lehetőleg minél több könyvkiadó vállalatot létesítsen oly olvasmányok kiadására, melyek a kis gazdák, a szakiskolák nem végzett kisbirtokosok és gazdasági tiszték, a néptanítók stb. igényeinek megfelelőek.”

Szakszótályunk kerete már megalakult és első dolgunk ime az, hogy a munkatervbe felvett könyvkiadó vállalatra hívjuk figyelmünknek, kik gazdasági tanácsadónak, hazánk drága földjét verejtékekkel öntöz földmivelő gazdáink sorsát szívőkön viselik.

A közgyűlésnek a könyvkiadó vállalatra vonatkozó határozatát az országban nagyon sokan ózinte örömmel fogadták. Ez a körülmény gyors munkára ösztönöz, a meglevő akadályok megvívására bátorít, biztat, hogy jó sikert reméljünk és megfogadjuk, hogy sokan vannak, kik mint mi aggódva látják miként hanyatlak az ország legtöbb vidéken a kisbirtokosok, a földmivelő gazdák jólléte. Látják, hogy az az osztály, mely hazáját ósétől örökölt érelemmel forrón szereti s erőten gyarapodék, a megrikulás veszélyének van kitéve és a megélhetését kúzd.

A küzdelem erős bizony-bizony nagy a száma azoknak, a kik esznek. És az a legszomorubb, hogy az esztettek legkisebb része olyan, mely „maga volt sorsának kiváncsa.” A legtöbb azért bukik, mert elmaradt; nem kísérte figyelemmel a haladó kor gyorsan nagyra nőtt igényeit s most már nem tud azoknak embere lenni. A ki manapság is csak úgy gondolkodik, mint a hogy „apánk gondolkodtak”, az előbb-utóbb, de okvetlenül tökre megy. Hiába a gőzerővel dolgozók kirántják az alul a gyékényt, a ki csendesen szundikál akkora mikor mindenki élénken sürgölődve igyekszik jó helyet kapni a piacon.

Ha valaki példát kíván, hát nézzen széjjel az iparvilág piacain. Mindenütt gyorsan lüktető életet fog találni; a nagy iparos a kicsinnyel és mind a kettő ismét egymás között versengve igyekszik a közönség igényeit, a gyorsan változó divatszelszelyeitől sem riadva vissza, kielégíteni; lázas hűvel igyekszik a tudomány vívmányait, a kutatások eredményeit felhasználni, alkalmazni, hogy minél előbban produkálhasson; új eszközöket és gépeket vásárol, hogy gyorsan dolgozhassék.

A hol az iparosok igen sokáig aludtak, sebesültek és halottak borítják a küzdőtér. A verseny halottai és sebesülte. Nemde az iparosok oktatásának ügyét azért szervezik országsszerűre, hogy a haladó korral együtt való haladásra képesítsék, a versenyterem győzelemre juttassák azokat, kik gyámlatás nélkül nem tudnak helyüket a megváltozott viszonyok között megtartani? Ha iparosaink élni akarnak haladónok — azaz tanulniok kell. A tudás, az adott körülmények követeléseivel szemlélő tudó szakismeret, a siker első és elmaradhatlan feltétele.

Napiainkban a meglevő versenynek megfelelő szakismeret nélkül a termelő semmiféle téren sem vergődhetik jólra.

Manap mindenkinek tanulni kell. A gavdának pedig különösen sokat kell tanulni, hogy földjéből és állataiból lehetőleg olcsón minél több és minél „jobb” terményeket állíthasson elő. Gazdáinknak pedig gyorsan is kell tanulniok, hogy a rohamosan változó viszonyok között hamar ismét fel találják magukat.

Sokat és jól tanulni minél előbbban — ez legyen jelszavunk és e jelszónak megfelelően minden talpalatnyi földet jól ki kell használni; ösmerni kell a természet erőit, hogy javunkra fordíthassuk; számol-

nunk kell a fogyasztók igényeivel és a piacot befolyásoló egyéb tényezőkkel s soha sem szabad elfelejteni, hogy az „idő pénz.”

És mit látunk a valóságban országsszerű majdnem mindenütt? azt, hogy sok helyen még nagyon rosszul mivél a szántóföldeket s a rétek és legelők semmi gondozásban sem részesülnek; azt, hogy számtalan udvarból az utca árkába folyik a termőföld éltető eleme — a trágya, jó trágya-gödört pedig ritkaság látni; hogy rossz vetőmagot használnak; hogy nem természetesen elegendő takarmányt, nem ismerik a különféle takarmányok értékét és a takarmányt nem tudnak gazdálkodni, a miért is a lábas jószág az év egyik felében igen bőven él, a másikban pedig az éhséggel küszködik; hogy a tenyésztésre szánt állatokat rosszul választják meg, igen fiatalon párosítanak és a növedékeket rosszul takarmányozzák, helytelenül ápolják; hogy állány, mooskos vaját vagy kereset érő sajtot készítenek a jó tejből; hogy a szőlőket rosszul mivélk, a bort még rosszabbul kezelik és a kendert és lent is rosszul áztatják; hogy a ragályos betegségek gondatlanság s főleg tudatlanság miatt miúdig igen nagy körre terjednek el és hogy a kuruvalással évenként igen sok állat elertékeltenittek; hogy az év 365 napjából majdnem annyi esik a heverésre, a pipázásra, a politázásra, mint a hány a munka. Egy szóval, hogy majdnem minden gazdaságban, lépten nyomon mindenütt, az udvarban, a szántókban, a réten és legelők számtalan fölé érték poosékoltatik el, sok kincs hever használatlanul a legtöbbszőr azért, mert a tulajdos nem tudja megbecsülni és értékesíteni azt, a mivel bír és a mit a nagy természetől ingyen kap.

Nagy kérdés az, hogy mely eszközökkel, mely uton-módon lehetne gazdáink szakismeretét bővíteni, a megváltozott viszonyoknak megfelelő módon való gazdálkodásra tanítani.

A sok mód közül mi a szakismereteknek a nyomtatás segélyével való szetterjesztésével foglalkozunk és a célunk megfelelő jó könyvektől sok sok jótt várunk. Széltiben mondják, hogy gazdáink szakkönyvekért pénzt kiadni nem igen szeretnek, „könyvből tanulni” pedig még kevésbé. Ez a körülmény minket nem aggaszt, mert tudjuk, hogy a magyar ember manap még sem idegenkedik egy nyomtatástól, mint azt régen tette. Másrésztől biztosra vesszük, hogy ha eddig minden téren és mindenütt a könyvek bizonyultak a tudás, a világosság legjobb szetterjesztőinek, a nyomtatott papíron a gazdasági szakismeretek is megtalálják az utat népünk szellem világába.

Létesítendő könyvkiadó vállalatunknak célja apró füzetekben népnék felfogásának, eszejárásának, szellemének megfelelő modorban tárgyalni a legsűrűsebb és gazdáinkat leginkább érdekelő kérdéseket. Oda törekedünk, hogy a világgá boosátandó füzeteket a kisbirtokosok, a tanítók, a papok is örömmel várják és a maguk okulására éppen úgy, mint a velük érintkező földmivelők felvilágosítására s a gyermekek tanítására használhassák.

Évenként négy 2—4—5 ivnyi terjedelmű füzetet szándékozunk kiadni. Egy füzet ára 25—30 kr. les.

25—30 kr. egy átlag 4 ivnyi füzetért bizonyára nem sok pénz és mégis félünk hogy az első években nem adhatunk el majd annyi példányt, a hány vállalatunk életét biztosíthatná.

Azonban mi — legalább egyelőre — nem is azoknak a pénzére számított, kiknek a füzeteket szánjuk, a kiket a republika javáért tanítani akarunk.

Számítunk a gazdasági egyesületek, a gazdakörök, a községek, a hitközségek, a

közművelődési egyesület, a létező embertől intézmények és egyes jó emberek közreműködésére. Számítunk arra, hogy a magyar társadalom azon közegei és elemek, kiknek a létező bajokon szíval és teljesíteni kell, segíteni is fognak.

Az évenként kiadandó négy füzet előfizetést fogunk hirdetni és teljesen ingyen fogunk a felől, hogy fogunk legyább annyi példányra előfizetést kapni, a hány a vállalat kár nélkül való megdítását lehetővé teszi.

Az előfizető testületeknek lesz annia a feladatuk a füzeteket a leghevesebb módon azoknak kezeibe juttatni, kiknek a lajdonképen szíva vannak. — A gazdasági egyesületek tagsági illeték fejében a haték az arra valóknak, vagy jutalmadjak gyanánt oszthatják ki kiállítások alkalmával. Minden községben fog akadni egy pár tanuló vagy irástudóda, kik a gazdakörök által megrendelt könyveket a pap, a tanító stb. biztatásosra vásárolni fognak. — A községek, hitközségek által megrendelt füzetek szegény tanítók és papok kapnak a könyvtárak gyarapítására és kapnak a kelát elvégzett gyermekek jutalmáig gyanánt.

Ilyen utakon fognak a füzetek hozz eljutni, kik szellemi fogyasztói lesznek.

A legelső füzetekben szólni akarunk a „jó szántásról” — a „trágyáról és a trágyagödörrel” — a „szőlő megmivéléséről és arról, hogy „mi az oka annak, hogy járványos betegségek nálunk annyira elrapodznak.”

Azután „a vetésről és vetőmagról”, a legelők és rétek ápolásáról” — a „tállóról” — a „gyümölcsfa neveléséről és gyümölcsértékesítéséről” — a fűszertanról, a gondozásról és a tejről” — a „kudmáról” — „a beteg állatok ápolásáról” — a egyéb hasonló fontosságú témákról szóló füzetek fognak napvilágot látni.

Füzetekben sorban felölni akarjuk növénytermelés, rétmivélés, állattenyésztés, takarmányozás, gondozás, használat, a földmivélés, borászat és a gazdasági tudomány nevezetesebb mozzanatait, hogy igyekezzünk a könyvtárral lássuk el a gazdasági tanácsot fordúlhasson.

Ha ez sikerülni fog, isten áldás munkánkon.

Kolozsvárt, 1887. július 27-én.

Az erdélyi gazdasági egyesület által kiadott szakszótályának megbízásából:

Dr. Szentkirályi Al.

Tanúgy.

Értesítés a bealakással a székelyi kolozsvári kereskedelmi akadémiáról.

1. Célja az intézetnek a tanmánya és szakaszeri kiképzése azon tanulóknak, kik a kereskedelem, forgalom, közgazdaság vagy iparvállalatok terén, valamint a állami hivatalok azon ágaiánál dolgoznak, kik kalmazást nyerni, melyre ezen intézet végzett ifjakat az 1883. évi, a tisztviselők kinevezéséről szóló I. t. cz. illetékeseinek ajánlhatja.

2. A z i n t é z e t s z e r v e z e t e.

a) E kereskedelmi akadémia áll 3 tanfolyamból, melynek bevégezése után a ifjak érettségi vizsgálatot tesznek. Az erdélyi vizsgálatot letett ifjak katonai felkészítésük kitöltésénél az egy éves tanterességre vannak jogosítva.

b) Azok részére, kik magukat a leteti kereskedelemre is ki akarják képíteni a jövő 1887—88-ik tanévtől kezdve fog

— Diána, tudom, hogy maga engem szeret.

Elutasított, de mégis szeret. Diána esküszöm, hogy szeret! Lord Clanronald akar házasságra lépni; — de engem szeret.

Arcán elragadtatás látszott; szemei ragyogtak; — hangján a diadal csengő hangzott.

— Diána, folytatá, maga azt mondhatja amit akar; de nem mer a szemem nézni s azt mondani, hogy állandóan igaz. Maga szeret engem, szeret; s a szemem halhatatlan.

Diána nem tudott reá nézni, s nem tudta szavait meghazudolni; szemét leéjtette, s a földön levő hervadt leveleket nyugtatta.

— S amit tudok, azt felhívtam most maga ellen, folytatá Sir Lisle. — Diána, ha maga igazságosan lett volna irántam, inkább meghaltam volna, mint hogy elmondjam azt, amit láttam.

— Mit látott? kérde a leány perzselő hangon.

— Megmondom. Láttam a kezét a könyvtár asztaláról felvenni; véletlenül ott felejtettem, s épen érte mentem, de maga nem hallotta közöledésemet, és én nem, midőn keztyűmet felvettem. Ott drága mint szerettem volna akkor a karjaim közé venni! Felvette; és megcsókolta. Aloly édes meleg csókokat keztyűre vesztgetni! És sirt felelte. És azok a könnyek egy keztyűre hullottak! Ittől egy szerető keblén hullatta volna azokat, hallottam szavait, melyek sokkal édesebbek voltak, mint hogy üres légyben vesztetném. Azt mondá: „Oh, szerelmem, szerelmem, meghalok nálad nélkül!” Diána, maga is rólam beszélt.

(Folyt. köv.)

igyekezett a családjától kapott sérelmekre visszamenekedni, s a mint az ifju feléje közeledett ő hátrább húzódt.

— Diána, ne féljen — mondá Sir Lisle szomorúan; ne féljen, nem fogom meg a kezét.

Első csókom az utolsó volt; és azt kívánom hogy bár meghaltam volna akkor.

— Én is azt kívánom — gondolá Diána.

— Édesem, ne féljen, én nem érintem. Hallgasson réám néhány percig, s aztán nem látja arczomat addig míg ott nem álunk hol mindnyájunk felett itéletet mondanak. Akkor majd számot kell adnia az ellenem elkövetett tettért.

Ezek ünnepélyes szavak voltak, s Diána remegett, midőn a Sir Lisle „komoly hangját hallotta.

— Az emberölésnek sok módja van, folytatá az ifju, egyik enyhébbnek, másik kegyetlenebbnek látszik; de én legkegyetlenebbnek gondolom, midőn egy szép asszony egy férfi szívét csábítja el és aztán üzszeletűri és eldobja.

Diána, maga így bánt velem. Ez a legkegyetlenebb gyilkolás neme, mert a férfi szívében minden jót, minden fényt, minden reményt megöl; a desoláción kívül nem marad abba semmi. Az élet elvesztési ingerét előtte s csak terhére válik. Esküszöm, hogy ha életemet újból kaphatnék, inkább választanám a halált mint ezt az élő gyötrelmet. Diána, sokáit könyörölte, sebb lett volna irántam, ha kis kezével egy tört döfött volna keblembe. Szíveimet tette tönkre; s ez az élet a mit hátra hagyott, elvesztette becsét előttem. — Diána, maga sir?

— Oh nem, én nem sírok — volt az éles válasz; és Sir Lisle ön boldogságát kezdte.

Sir Lisle hallgatott néhány percig; de szíve tele volt az iránta elkövetett sérelmekkel, s nem tudta magát a Diána köréből elszakítani míg meggyőzésére még egy utolsó kísérletet nem tett.

— Lehet hogy maga előtt boldogságnak tetszik, folytatá az ifju, de én előttem halálos igazság.

Édesem gondolkozzék egy keveset, s belátja hogy igazam van. Midőn magával találkoztam még nem ösmertem hogy mi a szerelem. De mint mondám eszményemről már édes álmokat álmodoztam. S midőn magat megláttam eszményemet találtam fel. Szép arca rögtön meghódította szívemet. És én magat azóta oly hü, igaz és loyális szerelemmel szerettem mi csak halálommal fog megsemmülni. Diána elhiszi?

— Igen — válaszolá a leány.

— Örülök rajta. És én igyekeztem a maga szerelmét megnyerni; egyedüli vágyam és célom az volt, hogy feleségemmé tegyem. Diána, ezt is elismeri?

Diána nagyon jól tudta, hogy mily tiszta s becsületos az ifju szerelme; de nem válaszolt.

— Midőn a férfi egy czelt tűzött ki magának az életben, — folytatá Sir Lisle — azt a czelt könyörtelenül megsemmisíteni, majd nem olyan, mint ha őt tenné tönkre. Maga szándékosan törte össze reményeimet, s tépte szét életemet; ez az én vádnam maga ellen. Diána, e vádat most hozom fel, és még egyszer, akkor fogom felhozni, midőn elvesztett boldogságomért felelősségre fog vonatni.

— Én nem látom át, hogy maga miért vádol? — mondá Diána a Sir Lisle szavai által jobban megatva, mint a hogy azt el árulni akarja.

— Nem látja? — Ugy hát megmagyarázom. Én szerettem magat, s szerelme-

met igyekeztem minden tölem telhető módon kimutatni. És maga nem utasított vissza; sőt nagyon jó volt hozzám. Ézer olyan cselekedetere emlékszem, melyek viszsztörölkének a csilhatatlan jelei voltak. Maga engem feljogosított a reményre. — Igaz, hogy szeretetének a bizonyítékai mellett voltak olyan szeszélyei, melyeket nem tudtam megérteni. És most sem értem; de azt gondolom — tudva hogy büszke, — hogy éppen olyan büszke a milyen szép, hogy csak a fiatal leány szeszélye az egész, — gyermekes fellázadás a megadás ellen, s bosszankodás hogy legyőzetett; s ezt gondolva szeszélyeit is bántam. S nem tudom elhárítani magammal, hogy ugyan az a leány, ki küzdött az ellen hogy szerelmét nekem adja, Lord Clanronaldnak legyen azt hajlandó átengedni. Ezt én nem tudom elhárítani.

Oly nemesnek, komolynak és szomorúnak látszott, hogy Diána égett a vágytól oda kiáltani, hogy az nem igaz, hogy ő szerelmét nem adta Lord Clanronaldnak, mert az egyedül az övé. De ilyen elismerést nem tehetett.

— Én azért hozom fel e vádat ellene folytatá az ifju, mert felbátorított, elfogadta szerelmemet, s megengedte, hogy vakon, hogy örületesen boldog legyek. Szerelmét nekem adá, és azt ismét megvonta tőlem. Képes e eltagadni, hogy szeretett?

— E kérdésre megtagadom a választ.

— Én egy másik férfinak vagyok a jegyese, válaszolá Diána.

— Nagyon helytelenül, volt a keserű válasz. Mert ha valakinek a menyasszonya, úgy csak az enyém lehet. Diána, én meg vagyok róla győződve, hogy itt valami rejtély van; de nem tudom azt megfejteni. Amilyen bizonyos, hogy a nap, hold és csillagok az égen vannak, oly bizonyos, hogy engem szeretett. Diána, maga büszke, s nem engedte volna meg, hogy megcsókoljam, ha

nem szeretett volna. És az a csók, oly szent volt előttem, mint ha eljegyzésünk lett volna; én tudom, hogy maga előtt is épen olyan volt.

Midőn akkor este a virágházban elváltam magától, a legboldogabb ember voltam a világon. Szerelmem sugárzott a szeméből, meleg kézzorítását még érezte kezem, csókjának édesége volt ajkaimon. Ott hagytam, hogy magáról álmodoztam, vártam a reggelt, számítottam a perceknek, melyeknek el kellett múlni míg ismét láthatom. És eljött a reggel. És oh Diána, hogy irjam le? Meleg napfény volt midőn elhagytam; s másnap jéghidegnek találtam. És azóta sem a szemem, sem az ajkam nem mosolyogtak réám. Mit cselekedtem? Mondja meg — oh mondja meg, hogy mit cselekedtem?

A Sir Lisle szavai mélyen megatották a Diána szívét, s helyzetének a degradációját érezte. Igen, ő felbátorította, és szerette, s még is másnak lesz a felesége.

De a kétségnek e nehéz pillanatában eszébe jutott bosszúja, s az ajkán levő valóság ellen megkeményítette szívét. Az általa szeretett férfi Soarsdale volt, tehát sorsát nem fűzi a nevével össze.

Ezt nem mondta meg Sir Lislenek, de kérését megatalkodott közönyösséggel fogadta.

— Diána, maga nem akar válaszolni? kérde szomorúan az ifju, nem akarja megmondani, hogy a vidám szerető leánykát néhány óra alatt mi változtatta hideg, büszke, szivtelen asszonnyá? Nem akarja megmondani, hogy szerelmemet miért taszítja el magától? Én gyanítan sem tudom; s a rejtélyt így kell hagynom ahogy van. De Diána, felfedeztem valamit, a miszerint rejtélyes előttem.

Közelebb ment a leányhoz s halkan azt tévé kezdte.

BCU Cluj-Napoca.

*) Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk felelősséget. Szerk.

BCU Cluj-Napoca.

H I R D E T É S E K.

Uj Asphalt-üzlet.

Mindenemű **asphaltirozást** a hozzá való beton munkákkal együtt, különösen nedves lakások szárazzá tételét a jóság és tartósságért való teljes jótállás mellett, a **legolesőbb árban** elvállal

Aszpisz Samu,

659. (6-10)

Koloszvárt, belközép-utca 30. szám.

MATUTSEK JÓZSEF

Koloszvárt, főtér 17. sz.

21 EV ÓTA FENÁLLÓ CZIPESZ ÜZLETE.

Ajánja minden időnyre dusan ellátott

férfi-, női- és gyermek lábbeli nagy raktárát.

620 (46-*)

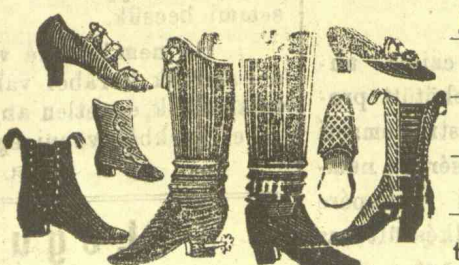
Megrendelések

a legújabb

divat szerint

jó tartós

arvagból.

jutányos ár

ban lebető

gyorsan és

pont san

teljesítettnek

Vidéki megrendelés beküldött mértékek esetleg vi-

selt lábbeli minta utá teljesítettnek.

Sz. 9685—887.

Árlejtési hirdetés.

A megye házában szükséges takarítás és javítási, u. m. folyosó-festés **16 frt 24 kr.** és fedél-cserép forgatási munkálata **165 frt 40 kr.**, összesen **181 frt 64 krral** előirányozva

f. évi augusztus hó 9-én délelőtt 10 órakor

a megye házában tartandó árlejtés útján a legjutányosabb ajánlattevőnek fog kiadni.

Vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy az előirányzott ártól számított 5% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat (offert) a fennírt határidőig hozzám adják be.

A részletes feltételek és költség-számítás az aljegyzői irodában addig is megtekinthetők.

Kolosz megye alispánjától.

Koloszvárt, 1887. július hó 8-án.

Gyarmathy Miklós,

alispán.

Sz. 456—887.

Kolosz megye főispánjától.

PÁLYÁZAT.

Kormányzatomra bízott Kolosz megye központi állatorvosi állomás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás betöltésére pályázatot nyitok.

Felhívom midazokat, a kik ezen **300 frt évi fizetés, 100 frt uti átalánnyal** egybekötött állást elnyerni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §. IV. pontjában körülírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat

folyó évi augusztus hó 20-ig

hozzám annál bizonyosabban adják be, mert a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Koloszvárt, 1887. július hó 29-én.

A báró főispán távollétében:

Gyarmathy Miklós s. k.,

alispán.

Sz. 882—887.

681. (2—3)

Hirdetmény.

Koloszvármegyébe kebelezett **Egeres** községében (vasuti és postaállomás) a nagyméltóságú m. kir. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium által 13526—876. sz. alatt **Vasárnapra engedélyezett hetivásárok**

folyó évi augusztus hó 7-től kezdve

rendesen s minden körülmények között megtartatnak.

Miről a t. cz. gazdaközönség, barom, termény és másnemű kereskedők és iparosok, ugyszint a vásárló közönség azon hozzáadással értesítettnek, hogy a vásári rend megtartása iránt a szük-

séges intézkedések oly módon tétettek meg, hogy a vásárt látogató közönség igényei teljesen kielégítve legyenek.

A vasuti közlekedés Kolozsvár és Nagyvárád irányából vissza a legelőnyösebb.

Egeres község vidékének nagysága, baromtenyésztése és gabona termelése a vásárok sikeres eredményére nagy reményt nyújt.

A vásároknak sem vám, sem helypénz nem szedetik. Az első hetivásár **f. évi augusztus hó 7-én**, azután minden héten Vasárnapokon rendezen meg fog tartatni.

Egeres, 1887. július hó 26-án.

A községi előljáróság.

Hol keressük

a legjobb **POUDERT**

Kérjünk

MÜLLER J. L. f. l.

„Blaha Serail Poudert”

Valamennyi arczpor legelőnyösebbje egy nappalra mint este, t.-kintéllyel által vizsgáltatván, vegytisztának és tökéletesen ártalmatlannak találtatott. Mint piperecs nélkülözhetlen, az arczbőrnek a leggyöngyösből fehérséget, ifjokori üdéséget, szép és rózsapírt kölcsönöz. — Egy doboz ára 60 kr., nagyobb 1 frt.

Crème Pompadour.

Az illatászat terén jelentékeny párisi kitüntésekkel való összeköttetés-mint sikerült, a világhírű és föltötte hatásos „CRÈME POMPADOUR” egész eredeti minőségben és erejében előállítom. — Ez azon szer, melylyel a hírneves POMPADOUR asszony egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépességét anélkül, hogy az egésznek ártott volna; azért nem mulasztatom el a tisztelt hölgyvilágnak azt a legértékesebb ajánlati. E kitűnő szer jóval felülmúl minden eddigi e nemű gyártást. „Crème Pompadour” este és reggel alkalmazatik, arczot és kezét bedörzsölve, azután egy kissé bekeni a „Poudre de Serail”-jal. — Egy tégyel ára 1 frt 60 k. Kapható a készítőnél:

illatzerész és piperezsappan gyári raktárban
MÜLLER J. L. Budapest, Koronaherceg-utca 2.

Óvás! Batorkodom a mélyen tisztelt hölgyvilágot általános közkeletűségem részéről, a maga nemében egyedül álló „BLAHA SERAIL POUDE”-t (melyet még Amerikába is szállított) figyelmeztetni, hogy ezen Serail Poudert nem nevemmel a „Virág-králynő”-vel és a törvényes védjeggyel van ellátva, „Serail Poudert”-em a vidéken valamennyi hírnevesebb gyógyszerész és kereskedő utatit minőségben kapható. — Kolozsvárt kapható:

TISCHLER V. üzletében.

Óvakodjunk a hamisításoktól s határozottan csak Müller J. L. f. l. „Blaha Serail Poudert”-et kérjünk, mely a budapesti országos kiállításon a legnagyobb kitüntetésben részesült.

MUNKÁCSY MIHÁLY

világhírű művész

KEDVELT BAJUSZPEDRŐJE

felülmúl minden eddigi létező gyártmányt, a bajuszt pabítja, a törékenységtől és láthatól megóvjá, doboza 25 kr. és 40 kr.

Kapható az egyedüli készítőnél: **MÜLLER J. L. BUDAPESTEN.**

GYÁR: Rottenbiller-utca 36. sz. RAKTÁR: Koronaherceg-utca 2. sz.

Továbbá minden előkelő kereskedésben, gyógyszerárban és fodrásznál.

KOLOSZVÁRT KAPHATÓ

476. **TISCHLER V. üzletében.** (6-10)

Az 1873-ik évi Bécsi, az 1878-ik évi Párisi és 1882-ik évi Trieszti tárlatokon kitüntető ezüst- és aranyérmekek jutalmazva.

BORSZÉKI GYÓGYFÜRDŐ.

Erdélyi hazarész Csikmegyében. — Fürdőidény kezdete június hó 15-én, vége szeptember hó 10-én. Posta- és távirda-állomás **BORSZÉK.**

BORSZÉK világhírű szénsavdús tartalmu gyógy- és ásványvizei, páratlan hideg-, lobogó-, kristály-, tükör- és melegfürdői és fenyves ozondu levegője az emberi test gyengeségeinek és betegségeinek számtalan válfajában évtizedek óta kitűnő eredménynyel használtattak.

A fürdők izléssel és kényelemmel vannak berendezve. Üdülés és szórakozásra jól berendezett fenyves sétányok, olvasó- és zongora-terem és más mulató helyek, valamint az ujonnan épült „Kossuth-kuti gyógycsarnok” kávémerő és csukrászdával kínálkozik.

Rendes fürdőorvos, gyógytár, közegészségügyi- és közbiztonsági hatóság, posta- és távirda s a legkitűnőbb zenekarok egyike a fürdő-közönség rendelkezésére áll.

Vannak jól berendezett és kényelmes magán-bérlházak, vendéglők és kávéházak, a helyi viszonyok szerint mérsékelt és hatóságilag ellenőrzött jutányos lak- és étkezési díjszabással.

A közlekedés könnyítésére mindennapi gyorskocsi-közlekedés van rendszeresítve, a szász-régeni vasuti indóháztól Borszékig és vissza július hó 1-től szeptember hó 10-ig. Egy 4 személyre berendezett egész kocszi után 20 frt, személyenkint 20 kgr. díjmentes podgyással; hátulsó ülésen 8 frt, szembe ülésen 7 frt. 3—12 éves gyermekek és cselélekért féldíj fizetés mellett.

E tekintetben a m. kir. államvasutak igazgatósága által a Borszékre utazó fürdővendégek részére a budapesti, aradi, kolozsvári, gyula-fehérvári, dévai és brassói vasuti állomásoktól Szász-Régenig május hó 15-étől szeptember hó végéig érvényes mérsékelt menettérti jegyek adatnak ki.

A fürdőintézet és ásványvíz-üzlet körébe tartozó tudakozódások és megrendelések a Borszéken helyben székelő „Fürdő- és Üzlet-igazgatósághoz” intézendők.

ÁSVÁNYVIZEK ÁRJEGYZÉKE.

Borszéken a raktári helyiségben:

1 láda	50-es	1.4 literes
1 „	25-ös	1.4 „
1 „	50-es	1.0 „
1 „	25-ös	1.0 „
1 „	50-es	0.5 „

7 frt	— kr.
3 „	60 „
6 „	50 „
3 „	30 „
5 „	30 „

1 láda	50-es	1.4 literes
1 „	25-ös	1.4 „
1 „	50-es	1.0 „
1 „	25-ös	1.0 „
1 „	50-es	0.5 „

8 frt	70 kr.
4 „	45 „
7 „	90 „
4 „	— „
6 „	15 „

Nagyobb rendelmenyeknél megfelelő % leengedés.

Borszék, 1887. május hó.

618. (14—x)

A fürdő- és üzlet-igazgatóság.